

Danske Bank

Dansk PMI

December

København, den 2. januar 2003

Dansk PMI offentliggøres i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum og Danske Bank

For yderligere information:

Mette Hylleberg, DILF
33 21 16 66, mh@dilf.dk
www.dilf.dk

eller

Steen Bocian, Danske Bank
33 44 21 53, stbo@danskebank.dk
<http://danskeanalyse.danskebank.dk>

Uændret industriaktivitet

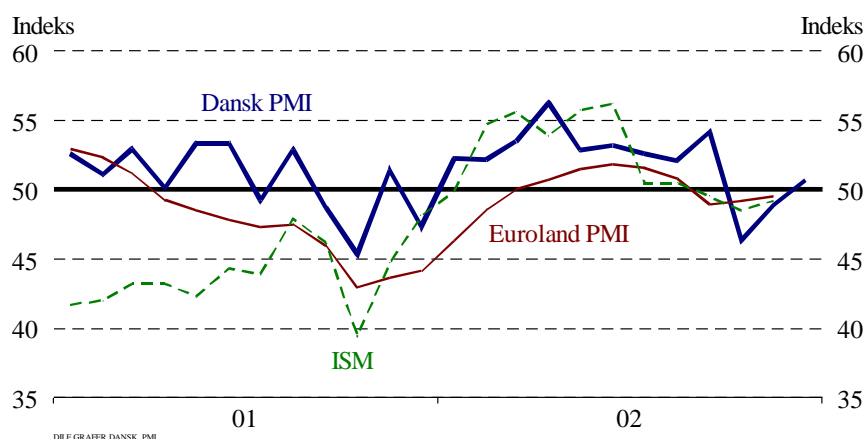
- Dansk PMI steg i december til 50,7 fra 48,9 i november (rev). Indekset peger med en værdi i nærheden af 50 på stor set uændret aktivitet i industrien.
- Efter en trist start på 4. kvartal med oktober-PMI i 46,4 ser udsigterne nu lidt bedre ud. Dansk PMI steg således både fra oktober til november og altså igen fra november til december.
- Til trods for de seneste to måneders fremgang peger Dansk PMI samlet set på tilbagegang i 4. kvartal sammenlignet med 3. kvartal. Dansk PMI øger derved fokus på, om BNP vil falde i 4. kvartal 2002. Sker det vil dansk økonomi være i det, som kaldes teknisk recession, hvilket vil sige en situation med to kvartaler i træk med negativ vækst.
- Bag stigningen i Dansk PMI fra november til december ligger der primært store stigninger i underindeksene for produktion og beskæftigelse. Underindekset for produktion steg fra 48,5 til 56,8, mens underindekset for beskæftigelse steg fra 43,3 til 49,3.
- Indekset for tilgangen af nye ordrer falder imidlertid – hvilket kan give bange anelser for udviklingen i 1. kvartal 2003. Det skal dog erindres, at indekset fortsat er over 50, hvorfor det fortsat peger på svag fremgang.

Dansk PMI

Indeks, sæsonkorrigeret	nov-02	dec-02
Dansk PMI.....	48,9	50,7
=0,30*Nye ordrer.....	54,2	51,1
+0,25*Produktion.....	48,5	56,8
+0,20*Beskæftigelse.....	43,3	49,3
+0,15*Leveringstid.....	46,7	48,8
+0,10*Lager.....	50,4	48,0

Indeksene er beregnet, så man får et indeks mellem 0 – 100 (halvdelen af de neutrale i % plus de positive i %). Er indekset over 50 indikerer det ekspansion i økonomien.

Dansk PMI kravler atter over de "magiske" 50

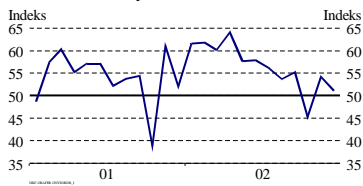

Næste offentliggørelse:
Mandag den 3. februar 2003

Dansk PMI offentliggøres hver måned i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum (DILF) og Danske Bank. Dansk PMI er baseret på en undersøgelse blandt danske industrivirksomheder (DILF's medlemmer) som repræsenterer mindst 10% af den samlede industriomsætning i Danmark. Dansk PMI var tidligere kendt som DILF's industribarometer i ikke-sæsonkorrigeret form. Danske Bank har ikke adgang til de enkelte medlemmers svar. Dansk PMI er baseret på samme metode som PMI-indeksene i andre lande herunder for eksempel det amerikanske PMI fra ISM og Euroland PMI. Eftertryk er tilladt ved tydelig kildeangivelse

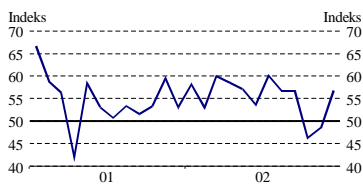
Øget produktion trækker Dansk PMI op

Nye ordrer

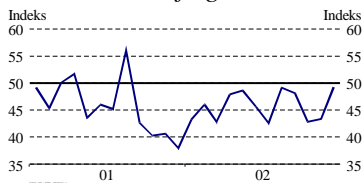
Underindekset for nye ordrer steg kraftigt fra oktober til november. I december faldt indekset lidt tilbage til 51,1 fra 54,2 i november. Til trods for faldet giver indekset med en værdi på over 50 fortsat grund til svag optimisme, når vi ser fremad. Ser man på udviklingen i indekset for nye ordrer igennem det seneste år har indekset imidlertid været for nedadgående som følge af den internationale vækstpause i industrien. Den nedadgående trend kulminerede, da indekset i oktober faldt til 45,3 – men selv om indekset i december er noget højere, er der ikke nødvendigvis tale om et brud med den nedadgående trend. Vi har altså endnu ikke set sikre tegn på vending i industrien.

Produktion

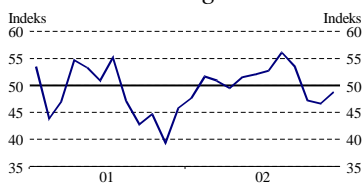
Underindekset for produktion viste kraftig fremgang i december. Indekset havde i december en værdi på 56,8. Der har altså i december været et flertal af industrivirksomheder, som har registreret en fremgang i produktionen. Underindekset for produktionen er en god indikator for industriens omsætning, og dermed en vigtig indikator for, hvor hårdt dansk industri rammes af den internationale lavvækst. Stigningen i indekset i december ændrer ikke ved, at industriproduktionen i 4. kvartal i følge Dansk PMI var lavere end i 3. kvartal. Underindekset for produktion peger således i retning af faldende BNP. Da BNP også faldt i 3. kvartal er der risiko for en såkaldt teknisk recession.

Beskæftigelse

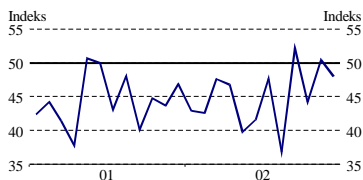
Beskæftigelsesindekset steg også fra november til december og indikerer med en værdi tæt på de 50, at virksomhederne vurderer, at det nuværende medarbejderantal er passende. Beskæftigelsesindekset kunne indikere, at industrien er ved at have justeret antallet af medarbejdere til den lidt lavere økonomiske vækst. De seneste tal for beskæftigelsen viste, at industrien i 3. kvartal reducerede deres medarbejderstab. Til trods for stigningen i december, er beskæftigelsesindekset for 4. kvartal som gennemsnit under 50, hvorved Dansk PMI peger på yderligere beskæftigelsesfald i årets sidste kvartal.

Leveringstid

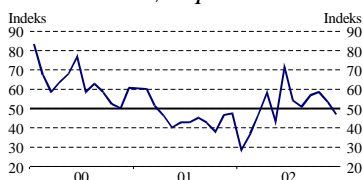
Leverandørernes leveringstid er med et indeks på 48,8 steget en anelse i forhold til november. Generelt indikerer en kortere leveringstid en lavere aktivitet, og underindekset peger således fortsat i retning af lavere aktivitet. Leveringstiden blev i starten af året længere i takt med, at det kortvarige forårsopsving satte ind. Siden er indekset i lighed med de andre underindeks faldet tilbage som følge af den internationale vækstpause.

Lager af indkøbte produkter

Underindekset lager af indkøbte produkter var i december 48,0 – hvilket var et lille fald i forhold til november. Dermed er virksomhedernes lagre af indkøbte produkter marginalt mindre end i november. Indekset viser store udsving fra måned til måned og har den mindste vægt i Dansk PMI. Udvidelsen af lagrene af indkøbte produkter kan tolkes som, at virksomhedernes lagre af indkøbte produkter er større, fordi de vurderer, at de har brug for et større lager med de nuværende produktionsudsigter. Dermed trækker indekset Dansk PMI opad.

Indkøbspriser

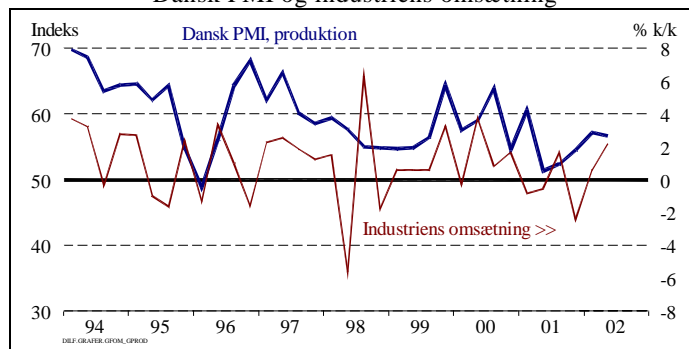
Underindekset for indkøbspriser lå i november på 47,0, hvilket indikerer, at indkøbspriserne er faldet siden november. Siden det globale industriopsving begyndte at tage fart i slutningen af sidste år, har flere og flere virksomheder tilkendegivet, at indkøbspriserne er steget. De seneste par måneder har vækstpausen i industrien dog betydet, at færre virksomheder har tilkendegivet, at indkøbspriserne er steget.

Hvad er Dansk PMI?

Dansk PMI er ikke en decideret forventningsindikator, men er derimod baseret på besvarelsen af spørgsmål omkring virksomhedens faktiske aktivitet. Dermed adskiller Dansk PMI sig fra for eksempel industriens konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik, som omfatter virksomhedernes vurdering af både faktiske forhold og deres forventninger til den nærmeste fremtid. Dansk PMI indeholder kun en slags produktionsforventninger i form af underindekset for nye ordrer. Danmarks Statistiks konjunkturbarometer er således i højere grad en forventningsindikator end Dansk PMI.

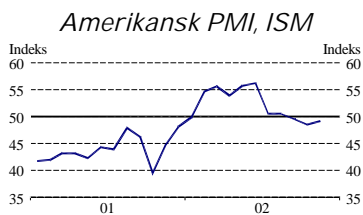
Forskellen har en vis betydning i fortolkningen af tallene. Dansk PMI må formodes at være bedst til at vurdere aktiviteten i den nuværende periode, mens konjunkturbarometeret må være bedst til at vurdere aktiviteten i den kommende periode. Som indikator kan Dansk PMI fortælle mest om for eksempel industriens omsætning lige nu, mens konjunkturbarometeret i højere grad vil være ledende for industriens omsætning i næste måned. Det gør dog ikke Dansk PMI til en dårligere indikator, idet industriens omsætning først offentliggøres med en forsinkelse på cirka 1 måned. Tværtimod vil Dansk PMI være mindre udsat for kraftige fald som følge af for eksempel usikkerhed på grund af faldende aktiekurser. Et sådant kraftigt fald giver sig ikke altid udslag i et fald i den realøkonomiske aktivitet.

Dansk PMI og industriens omsætning

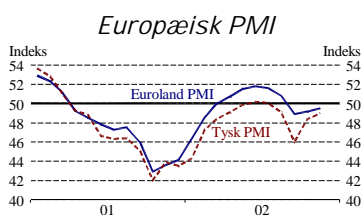

Dansk PMI har vist sig at være en udemærket indikator for industriens omsætning. Ovenstående figur illustrerer sammenhængen mellem underindekset produktion i Dansk PMI og kvartalsstigningstakten i industriens omsætning. Dansk PMI er i sig selv en ændringsvariabel (virksomhederne spørges om situationen i den nuværende måned i forhold til den seneste måned), hvilket betyder, at der eksisterer en sammenhæng mellem niveauet for indekset og ændringen i industriens omsætning. Opstilling af en model viser, at underindekset for produktion kan forklare over 60% af variationen i industriens omsætning. For mere information om Dansk PMI se baggrundsnotatet "Hvad kan Dansk PMI?" på <http://danskeanalyse.danskebank.dk> eller www.dilf.dk.

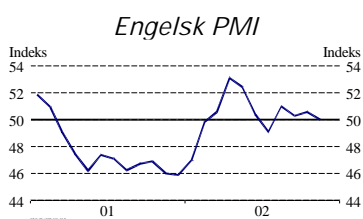
Udenlandske industribarometre

Det amerikanske PMI (ISM) har siden starten af 2000 været præget af den amerikanske lavkonjunktur. Indekset toppede i december 1999. I løbet af 2000 accelererede nedturen i industrien og dermed også i ISM, der i første omgang nåede en bund i januar 2001. ISM signalerede vending i økonomien i slutningen af 2001, og gennem hele foråret lå indekset på høje niveauer og væksten var ganske stærk. Fra og med juli faldt indekset tilbage til omkring 50, og industrien har tilsvarende har oplevet en vækstpause i efteråret i USA. De seneste indikatorer peger dog på at ISM er på vej op igen.

Optimismen i starten af året har siden sommeren været afløst af mere pessimistiske toner. Eurolands økonomi blev i starten af året trukket i gang af væksten i den amerikanske økonomi. Privatforbruget har dog på det seneste også bidraget pænt til den europæiske vækst, men investeringerne har aldrig rigtig rettet sig. Derudover har de globale industrikonjunkturer peget ned på det seneste. Det har sat sit præg på PMI, som de sidste par måneder har vist faldende aktivitet i Euroland. Værst ser det ud i Tyskland, hvor tilliden i år har været lavere end tilliden i de øvrige europæiske lande.

Vender vi afslutningsvist blikket mod England, da har britisk industri haft det svært de seneste år som følge af en meget stærk valuta. Selv i perioder hvor verdensøkonomien har haft det godt, har engelsk PMI kun indikeret moderat fremgang i industrien. Uden større bevægelser i valutaen, så vil PMI i Storbritannien i vid udstrækning følge udviklingen i indekserne for USA og Euroland med nogle måneders lag. Faldet i juni og juli, og den efterfølgende stigning i august må tilskrives et ændret sæsonmønster, som følge af den tidlige placering af industriferien i år. Det skønnes, at engelsk PMI har været svagt faldende hen over sommeren, og at indekset har ligget lige over 50 hen over sommeren.

Oversigtstabel

Indeks, sæsonkorrigeret	jan-02	feb-02	mar-02	apr-02	maj-02	jun-02	jul-02	aug-02	sep-02	okt-02	nov-02	dec-02
Dansk PMI.....	52,2	52,2	53,5	56,2	52,8	53,2	52,6	52,1	54,2	46,4	48,9	50,7
Nye ordrer.....	61,6	61,8	60,2	64,1	57,7	57,9	56,2	53,7	55,2	45,3	54,2	51,1
Produktion.....	58,2	53,0	60,0	58,6	57,1	53,6	60,0	56,6	56,7	46,3	48,5	56,8
Beskæftigelse.....	43,2	46,0	42,8	47,9	48,6	45,6	42,6	49,1	48,1	42,9	43,3	49,3
Leverandørers leveringstid.....	47,6	51,6	50,9	49,5	51,6	52,1	52,7	56,1	53,4	47,1	46,7	48,8
Lager af indkøbte produkter.....	42,9	42,6	47,6	46,8	39,8	41,6	47,7	36,8	52,2	44,2	50,4	48,0
Indkøbspriser.....	28,6	37,2	46,6	58,4	43,3	71,5	54,2	50,9	56,9	58,6	53,4	47,0
Indkøbt mængde.....	50,7	58,4	60,7	61,0	51,4	49,5	45,8	55,7	49,9	50,4	48,0	49,2
Lager af slutprodukter.....	41,7	43,9	50,3	49,8	48,2	47,7	52,6	33,6	55,8	45,9	51,5	47,6